

TE-uudistus taloudesta

4.10.2024

Työllisyysalueen toiminnan suunnittelu ja seuranta

- Pääperiaatteet
  - Lakisääteisten työllisyyspalvelujen tuottamisen aiheuttamat kustannukset kirjataan täysimääräisesti vastuukunnan (järjestämisvastuu) alaiselle toimielimelle.
  - Työllisyyspalvelujen rahoitustarve muodostuu työllisyysalueen kuntien yhdessä sopimasta yhteistoimintasopimuksesta.
  - Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja raportoidaan kuntakohtaisesti (YA-järjestelmän raportointikyvykkyys saattaa rajoittaa mahdollisuutta).
  - Lähipalveluja voidaan tuottaa muun kuin vastuukunnan toimesta. Vastuukunnan näkökulmasta tätä käsitellään ostopalvelua vastaavalla tavalla.
  - Lähipalveluja tuottavan kunnan on mahdollista lisätä omaehtoisesti palvelujen tuottamista, mutta rahoitusvastuu tästä on ko. kunnalla. Kaikki menot kiertävät vastuukunnan kautta.

Työllisyysalueen toiminnan suunnittelu ja seuranta

- Toiminnan suunnittelu – sekä toimintasuunnitelma että palvelusuunnitelma hyväksytään vuosittain
  - Suunnittelu perustuu yhteiseen tilannekuvaan. Tunnistetaan kriittiset tunnusluvut ja tekijät, joilla korrelaatio palvelutarpeeseen.
  - Maalis-huhtikuussa yhteinen toimintaympäristön analyysi ja tilannekuvan päivitys
  - Toukokuussa vastuukunta kerää ehdotukset työllisyysalueen kunnilta ja tekee koonnin palvelusuunnitelman talouden ja toiminnan tavoitteista
  - Luonnos palvelusuunnitelmasta valmistellaan lomakauden molemmin puolin ja se toimitetaan kunnille käsiteltäväksi viikon 33 loppuun mennessä
  - Kunnat (virkavalmistelu) välittävät näkemyksensä vastuukunnalle viikon 35 loppuun mennessä
  - Syys-lokakuussa vastuukunnan päätöksenteko, valtuuston päätös tiedoksi kunnille
  - Toimintasuunnitelman täytäntöönpano kunnissa viikon 49 loppuun mennessä, Turku vk 51

Työllisyysalueen toimintasuunnitelma - osa vastuukunnan talousarviota (kv)

Elinvoiman palvelukokonaisuus

Työllisyyspalvelujen toimintasuunnitelma 2025

Kuvaus toiminnasta

Työllisyyspalvelujen palvelualue uudistuu vuoden 2025 alussa samalla, kun julkisten työvoimapalvelujen järjestämisvastuu siirtyy valtiolta kunnille. Samaan aikaan kunnille siirtyy kokonaisvastuu kotoutumisen edistämisestä. Siirtyvät tehtävät kiinnitetään kaupungin muihin elinvoimapolkuun. Lakisääteisten palvelujen rinnalla Turku tarjoaa täydentäviä osaavan työvoiman saatavuutta, työllisyyttä ja kotoutumista edistäviä palveluja.

Lakisääteisten tehtävien järjestämiseksi Turku on päättänyt muodostaa yhdessä 22:n varsinaissuomalaisen kunnan kanssa Turun työllisyysalueen. Turku toimii työllisyysalueen vastuukuntana. Työllisyysaluetta koskevan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti toimivaltaa delegoidaan työllisyysalueen muiden kuntien viranhaltijoille kuntalain 54 §:n mukaisella sopimuksella. Sopimus koskee työllisyysalueen lähipalvelutehtäviä. Turku vastuukuntana tuottaa työllisyysalueen keskitetyt ja tukipalvelut kaikille kunnille. Lisäksi Turku vastaa lähipalveluista kaupungin omille työntekijä- ja työnantaja-asiakkaille. Työllisyysaluelautakunta toimii kuntalain 51 §:n mukaisesti osana Turun kaupungin organisaatiota työvoimapalveluiden lakisääteisten tehtävien järjestämisessä sopimuksen osapuolten yhteisenä monijäsenisenä toimielimenä ja työllisyysalueen työvoimaviranomaisena.

Lakisääteisten tehtävien muuttuessa työllisyyspalvelujen palvelualue uudistuu. Vuoden 2025 alusta alkaen työllisyyspalvelujen palvelualue vastaa osaavan työvoiman saatavuuden sekä työllisyyden ja kotoutumisen edistämisestä. Työvoimaviranomaiselle kuuluvien tehtävien lisäksi palvelualue vastaa Turun täydentävistä työllisyyspalveluista ja kotoutumisen edistämisen palveluista työvoiman ulkopuolella oleville. Muutosten takia työllisyyspalveluissa korostuvat tarpeet henkilöstön perehdytykseen ja koulutukseen sekä yhteisen uuden organisaatikkulttuurin luomiseen.

Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset

Voimakkaasta kausivaihtelusta huolimatta työttömyys on Turussa ollut aikavälillä 2013–2023 loivassa laskussa koronapandemian aiheuttamasta äkillisestä työttömyyden kasvusta huolimatta. Myös työllisyysaste on samalla aikajaksolla noussut, ja se ylitti 70 % rajapyykin vuonna 2023. Hyvästä pitkän aikavälin kehityskulusta poiketen ajanjaksolla 2013–2023 pitkäaikastyöttömien määrä on

lisääntynyt yli 1 000 hengellä. Lisäksi koko maan tavoin myös Turun työttömyysaste on ollut nousussa vuoden 2023 viimeisestä neljänneksestä alkaen.

Turun työikäisen väestön kasvu syntyy maahanmuutosta. Ulkomaalaisten työttömyysilanne Turussa on kuitenkin ollut pitkään heikko; kuudesta suurimmasta kaupungista Turussa on korkein ulkomaalaisten työttömyysaste (26 %). Kaupungin elinvoiman, osaavan työvoiman saatavuuden ja työllisyyden edistämisen näkökulmasta maahanmuutto ja muunkielisten turkulaisten määrän kasvu on silti mahdollisuuksia luova ja väestön ikääntymisen vaikutuksia hillitsevä tekijä. Muunkielisen väestön kasvu on viime vuosina voimistunut; tällä hetkellä Turun työikäisestä väestöstä muunkielisiä on noin 16 %, ja osuuden ennustetaan nousevan yli viidenneksen vuosikymmenen loppuun mennessä.

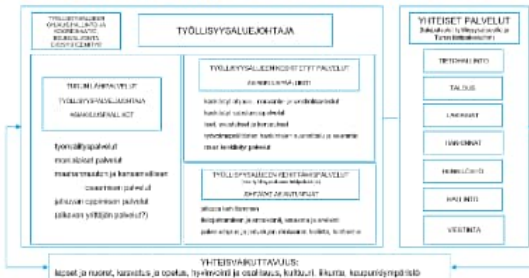
Työttömyydestä huolimatta työvoimapolua esiintyy edelleen aloittain. Perinteisten työvoimapolu-alojen (sosiaali- ja terveysalat, varhaiskasvatus, myös ravintola-ala ja eräät tekniikan ammatt) rinnalle on noussut uusia, poikkealaisia osaamistarpeita (esim. koodaus- tai tekoälyosaaminen). Turun kaupakamarin kesällä 2024 tekemän Varsinais-Suomen kilpailukykykyselyn mukaan rekrytointivaikeuksista kärsivien yritysten määrä on edellisvuosista pudonnut merkittävästi, mutta kysynnän elpymässä osajajunalla odotetaan pahenevan monilla aloilla.

Työllisyyspalvelujen kehittämisessä on huomioitava, että kuntien vastuu työttömyysturvan rahoituksesta alkaa 1.1.2025 voimaan astuvien lakimuutosten myötä nykyistä aiemmin ja kasvaa portaittain. Tämän lisäksi olenaisista on, että jatkossa kuntien työttömyysasteuksien maksuosuus ei katkea palveluihin ohjaamisella. Vain työsuoloehdon täyttyminen nollass etuuskuuhin liittyvän päivätlaskun. Tämä vaikuttaa erityisesti palkkatukityöllistämiseen, jota Turun työllisyyspalveluissa on käytetty runsaasti sekä työttömien aktiiviteitineen että kaupungin oman palvelutuotannon tukena.

Työvoimapolualueen osalta hallitusohjelman mukaiset lainsäädäntömuutokset toteutuessaan toisvat kunnille lisää liikkumavaraa palveluprosessien ja palvelujen uudistamiseen ja kohdentamiseen. Hallitusohjelmaan kirjatut tavoitteet kotoutumislain ja -järjestelmän uudistamiseksi lisäisivät tulijan velvollisuuksia ja omaa vastuuta. Näitä tavoitteita koskevat lainsäädäntömuutokset vaikuttaisivat toteutuessaan kuntien tehtäviin.

Elinvoiman palvelukokonaisuus

Työllisyyspalvelujen organisaatio 1.1.2025- (LUONNOS)

Toiminnan kehittämissuunnitelma ja strategiset painopisteet

Työllisyyspalvelujen tärkein tehtävä on saattaa yhteen työnantaja ja työntekijä. Lakisääteinen henkilöasiakkaan palveluprosessi yhdessä työttömyysturvatehtävien ja valtion vanhentuneiden tietojärjestelmien kanssa eivät kuitenkaan ole mahdollistaneet tosiasiallisen työnvälityspalvelun tarjoamista. Lisäksi työnantaja-asiakkaiden työnvälitys on eriytetty henkilöasiakkaan palveluprosessista, mikä on osaltaan heikentänyt toimintaedellytyksiä kestäväen kohtaannon edistämiseen.

Turun kaupunginhallituksen 7.3.2022 asettaman (108 §, 2055–2022) työllisyyden muutosryhmän linjauksen mukaisesti uudistuvat palveluprosessit on rakennettava osin ns. puhtaalta pöydältä ja lakisääteisten palvelujen rinnalle on tuotava täysin uudenlaisia, kaupungin itse tuottamia työvoiman kysynnän ja tarjonnan kestävää kohtauttaa nopeuttavia ratkaisuja.

Talouden tavoitteet

Käyttötalouden ja investointien määrärahat ja tuloarviot, 1 000 € (ulkoiset erät)

Työllisyyspalvelut

Käyttötalousoosa	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024 muutoksin	Talousarvio 2025
Toimintatulot	3 980	4 350	1 150
Vaimistus omaan käyttöön			
Toimintameno	15 817	16 525	11 509
TOIMINTAKATE	-11 838	-12 175	-10 359
Muutos-%		-2,8 %	14,9 %

Työllisyysaluetakunta

Työllisyysaluetakunta

Tiitelvollinen viranhaltija: työllisyysaluejohtaja Pipa Turvanen

Lyhyt kuvaus toiminnasta

Turun työllisyysaluelautakunta toimii kuntalain 51 §:n mukaisesti osana Turun kaupungin organisaatiota työvoimapolualueen lakisääteisten tehtävien järjestämisessä Turun työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen osapuolten yhteisenä monijäsenisenä toimielimenä ja Turun, Auran, Kaarinan, Kemiönsaaren, Kustavin, Laitilan, Liedon, Loimaan, Maskun, Mynämäen, Naantalien,

Nousiaisten, Oripään, Paimion, Paraisten, Pyhärannan, Pöytyän, Raision, Ruskon, Sauvon, Taivassalon, Uudenkaupungin ja Vehmaan muodostaman Turun työllisyysalueen työvoimaviranomaisena. Työllisyysalueen tavoitteena on tarjota henkilö-, yritys- ja työnantaja-asiakkaille kattavat ja kustannusvaikuttavat palvelut asiakkaiden kielelliset ja muut tarpeet huomioiden. Sen palvelut tähtäävät osaavan työvoiman saatavuuden varmistamiseen sekä työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaantoon.

Talouden tavoitteet

Käyttötalouden ja investointien määrärahat ja tuloarviot, 1 000 € (ulkoiset erät)

Työllisyysaluetakunta

Käyttötalousoosa	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024 muutoksin	Talousarvio 2025
Toimintatulot			12 308
Vaimistus omaan käyttöön			
Toimintameno			39 979
TOIMINTAKATE			-27 673
Muutos-%			

Työllisyysalueen palvelusuunnitelma - yksityiskohtaisempi kuvaus toiminnasta

- Kuntien yhteisesti valmisteleva palvelusuunnitelma perustelee resurssitarpeen (perusrahoitus)
- Mahdollisuus porautua kuntakohtaiseen suunnitelmaan
- Määritettävä sitovuustasot!
- Kaikki menot kiertävät vastuukunnan kautta
- Vastuukunta laskuttaa perusrahoituksen työllisyysalueen kunnilta

Toimintamenot	22 947 464 €
Henkilöstökulut	21 307 483 €
Liikkeenluovutuksella siirtyvä lähipalveluhenkilöstö	11 068 975 €
Muu lähipalveluhenkilöstö	4 400 518 €
Keskitettyjen ja tukipalvelujen henkilöstö	5 511 213 €
Henkilösidonnaiset kulut	326 777 €
Muut toimintamenot	1 639 981 €
Tietojärjestelmäkulut ja keskitettyjen sekä tukipalvelujen toimintakulut	568 191 €
Lähipalvelujen toimitilakulut	1 071 790 €
Palveluhankinnat	19 404 039 €
Palkkatuki, yksityinen	9 463 146 €
Starttiraha	2 897 380 €
Tuet ja korvaukset	621 000 €
Työvoimakoulutukset	4 021 703 €
Kotoutumiskoulutukset	2 400 810 €
Muut menot	5 291 902 €
Valtiolta siirtyvät kustannukset (ns. palveluhäntä)	4 517 666 €
Muut palveluostot, tutkimustilaukset	250 000 €
Yleishallinto	364 236 €
Muut menot	160 000 €
Yhteensä	47 643 406 €

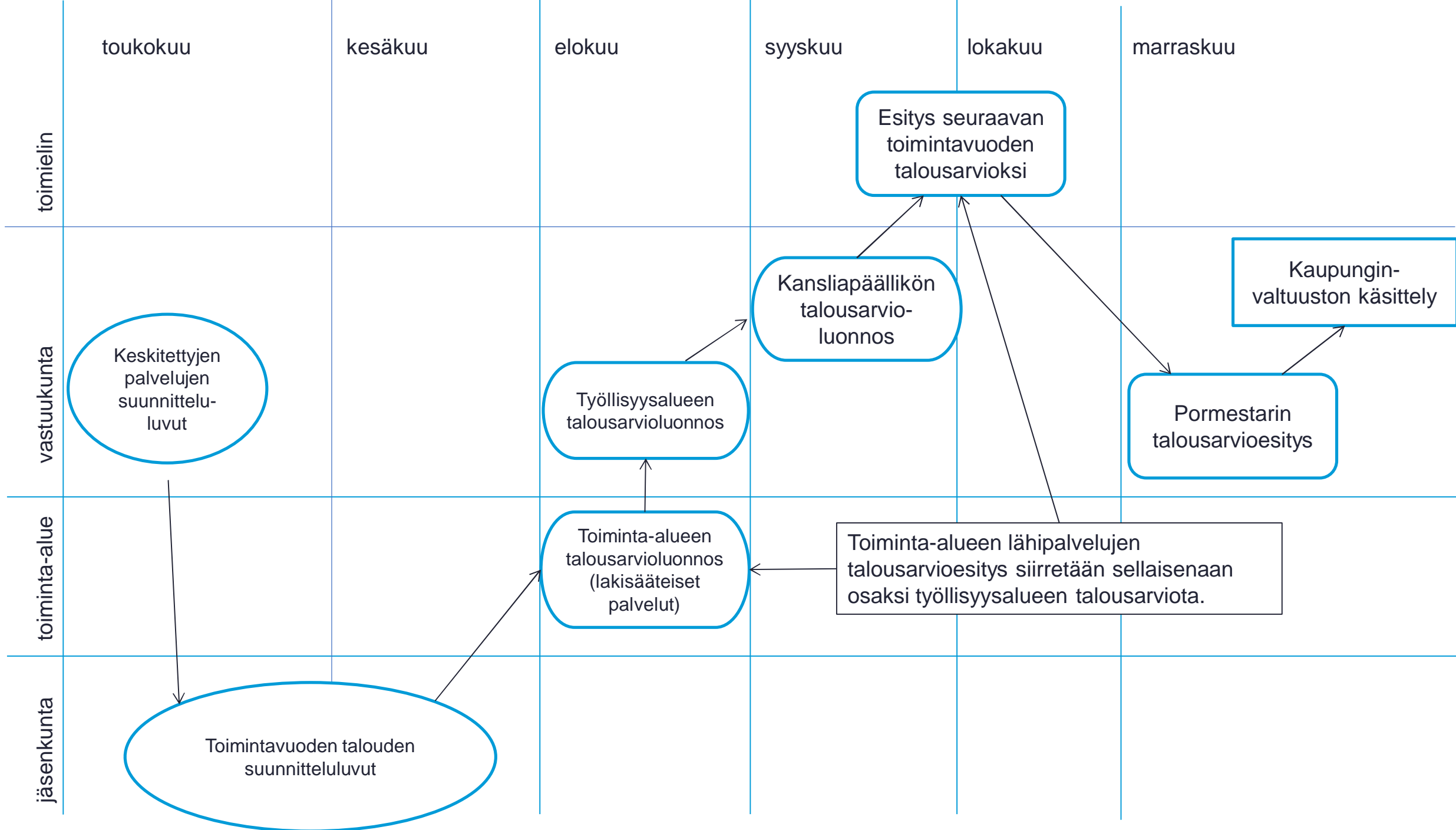

Työllisyysalueen toiminnan suunnittelu ja seuranta

- Toiminnan seuranta
  - Pyritään rakentamaan automatisoitu kuukausiraportti, jonka kautta myös alueen kunnat pystyvät seuraamaan kehitystä ja raportoimaan sisäisesti (edellyttää kehitystyötä, Q2/2025)
  - Säännöllinen raportointi
    - Kuukausiraportti; talous sekä määritetyt tunnusluvut (toiminta ja talous)
    - Osavuosikatsaus; talous, ennuste, määritetyt tunnusluvut (toiminta ja talous)

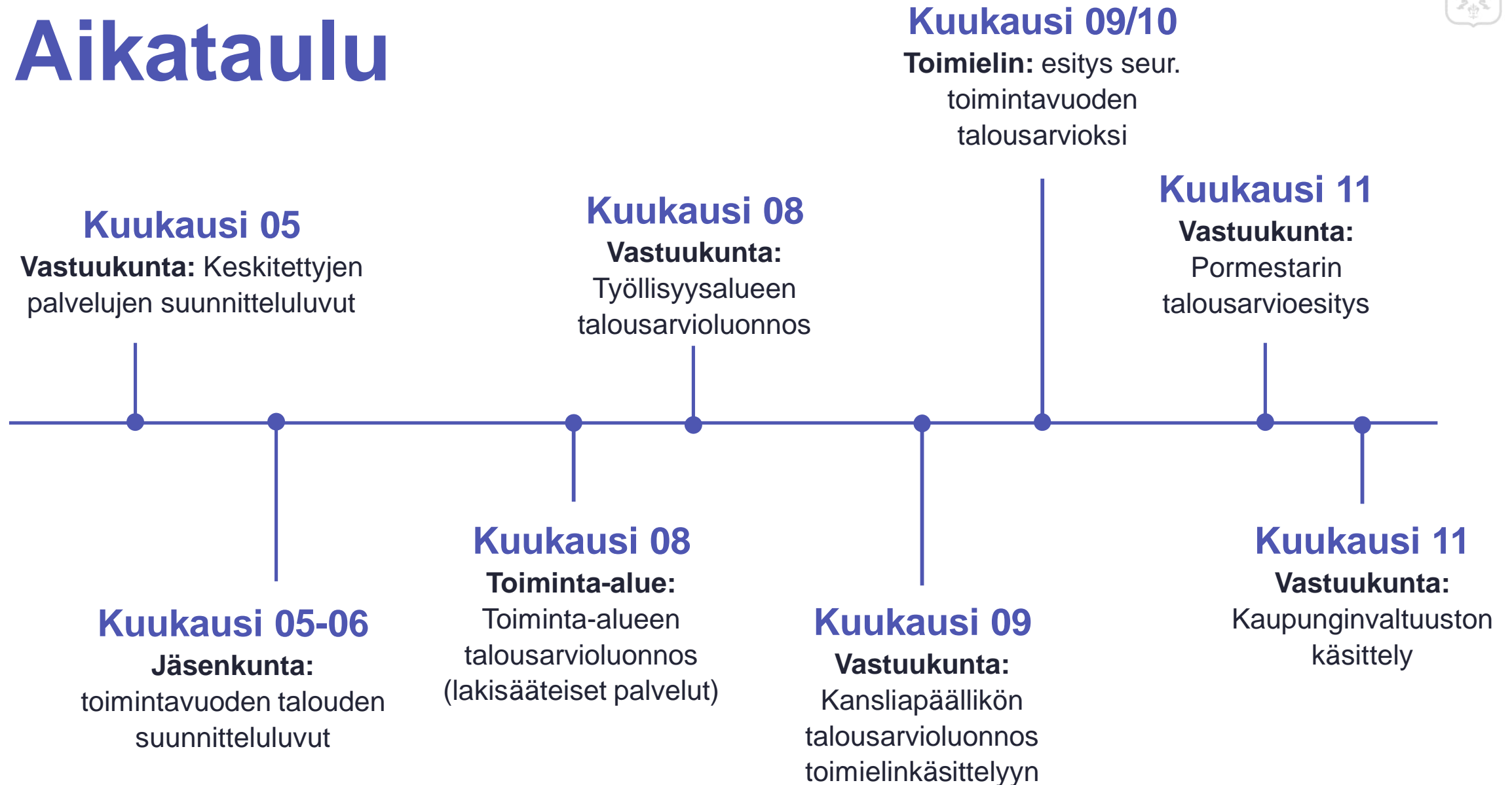
Kuukausi	Raportointi
Tammikuu	Tilinpäätös
Helmikuu	Kuukausiraportti
Maaliskuu	Kuukausiraportti
Huhtikuu	Osavuosikatsaus
Toukokuu	Kuukausiraportti
Kesäkuu	Kuukausiraportti

Kuukausi	Raportointi
Heinäkuu	Ei raportointia
Elokuu	Osavuosikatsaus
Syyskuu	Kuukausiraportti
Lokakuu	Osavuosikatsaus
Marraskuu	Kuukausiraportti
Joulukuu	Kuukausiraportti

Aikataulu

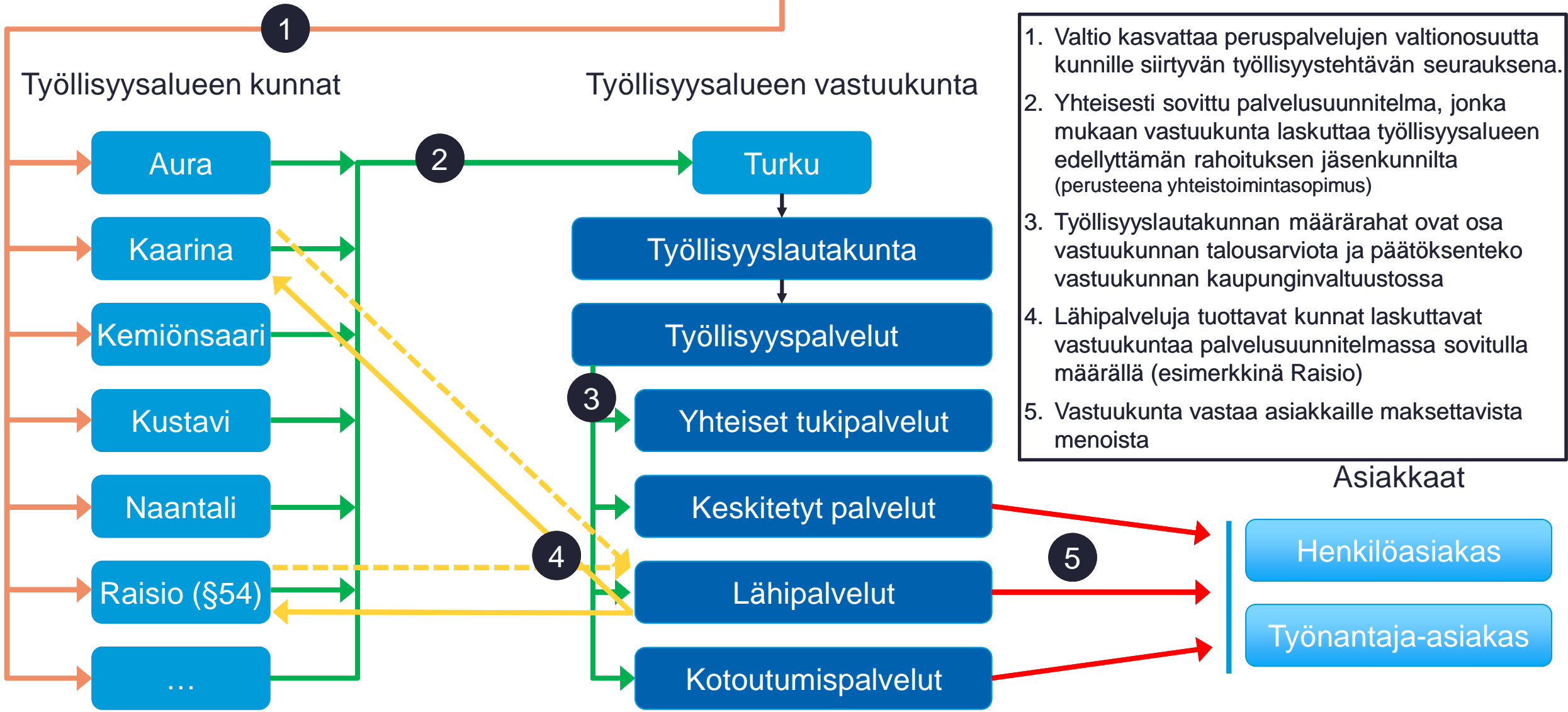

Työllisyysalueen rahavirrat – perusrahoitus

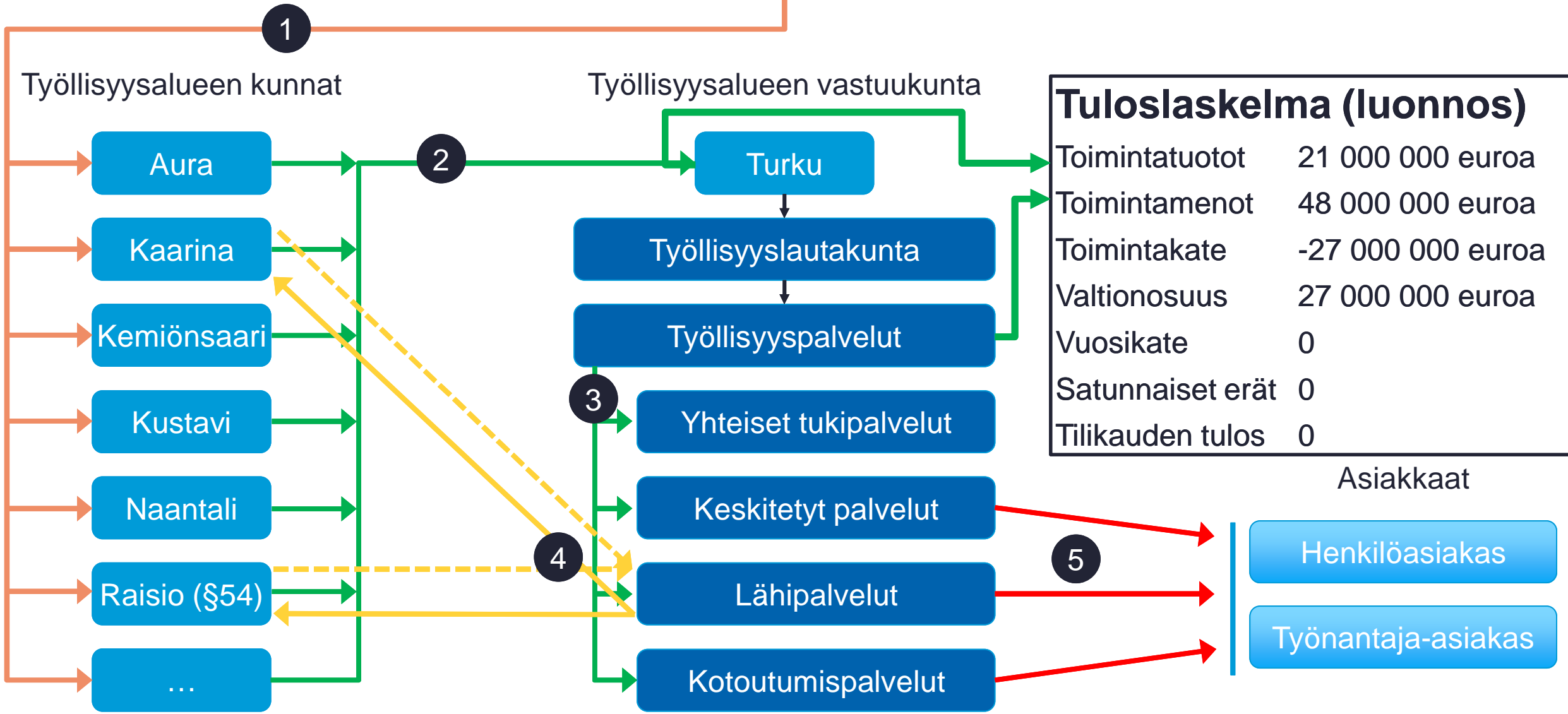
Peruspalvelujen valtionosuus (valtion rahoitus)

Työllisyysalueen rahavirrat – perusrahoitus

Peruspalvelujen valtionosuus (valtion rahoitus)

Toimintatuotot	21 000 000 euroa
Toimintamenot	48 000 000 euroa
Toimintakate	-27 000 000 euroa
Valtionosuus	27 000 000 euroa
Vuosikate	0
Satunnaiset erät	0
Tilikauden tulos	0

Asiakkaat

- Henkilöasiakas
- Työnantaja-asiakas

Työllisyysalueen rahavirrat – yhteistoimintasopimuksesta poikkeaminen

- Case lähipalvelun lisääminen

Työllisyysalueen kunnat

Aura

Kaarina

Kemiönsaari

Kustavi

Naantali

Raisio (§54)

...

Työllisyysalueen vastuukunta

Turku

5 Työllisyyslautakunta

Työllisyyspalvelut

Yhteiset tukipalvelut

Keskityt palvelut

Lähipalvelut

Kotoutumispalvelut

1. Lähipalveluja tuottava kunta haluaa lisätä tuotettavien palvelujen määrää
2. Palvelun lisääminen edellyttää lisäresursointia ja tämä laskutetaan vastuukunnalta, jotta menot kirjautuvat vastuukunnan tulokseen
3. Rahoitusvastuu palvelun lisäämisestä on lähipalveluja tuottavalla kunnalla, joten vastuukunta laskuttaa kasvavan kustannuksen ko. kunnalta
4. Muille lähipalveluja tuottava vastaa itse mahdollisesta kustannustenjaosta
5. Vaikutus vastuukunnan alaisen toimielimen talouteen on neutraali, koska toimintakate ei muutu. Ei päätöksentekotarvetta.

Asiakkaat

Henkilöasiakas

Työnantaja-asiakas

Työllisyysalueen rahavirrat – yhteistoimintasopimuksesta poikkeaminen

- Case lähipalvelun lisääminen

Lakisääteisen lähipalvelun lisääminen tilikauden aikana

Työllisyyslautakunta
(vastuukunnan toimielin)

Työllisyyspalvelut
(vastuukunnan viranhaltija)

Toiminta-alue
(vastuu viranhaltija)

Jäsenkunta
(vastuu viranhaltija)

